

ELAC AM180

Helt nye løsninger hjemme hvor blant annet CD-spilleren har byttet plass med nettverksspiller og streaming, gjør at de aktive høyttalerne er mer i vinden enn noen gang.

Tekst: Håvard Holmedal
[havard.holmedal@hl-media.no]

Før i verden hørte aktive høyttalere til i den profesjonelle delen av lydbransjen. Der behøvde man forsterkerne plassert nær høyttalerne, aktive delefiltere og selvsagt profesjonelle tilkoblinger. Nå har alle de aktive høyttalerne flyttet hjem, men det virker ikke som det er så veldig mange som har forstått hvilke muligheter for god lyd de tilbyr.

Aktiv lyd

Det er ikke noen enkelt komponent som kan ødelegge lyden slik passive delefilterkomponenter er i stand til. Derfor gir det et stort lydmessig pluss å få plassert forsterkeren på innsiden av kabinettet, og byttet ut de passive spolene, motstandene og kondensatorene med aktive komponenter. Uten å lage noen kabeldiskusjon er det også en fordel å kunne mate høyttalerne med et lavnivå-signal, og ikke en høyttalerkabel. Og da skal det selvsagt også være balansert.

Når det gjelder Elac AM180 har de også digitale innganger slik at de kan benyttes direkte mot en nettverksspiller som Sonos, eller liknende.

Aktiv elektronikk gjør også at produsenten lett kan legge inn en liten tonekontroll for å tilpasse høyttaleren til rommet på beste måte. Basen kan derfor senkes (litt motsatt av det man kanskje vanligvis tenker seg) med inntil 4dB, mens diskanten kan senkes, eller økes med 2dB. Dette høres ikke mye ut, men dette virker over et bredt frekvensområde, og gjør sitt til at man kan tilpasse lyden.

ELEGANT LØSNING OG UTROLIG FLOTT LYD

Dempingen i bassen er først og fremst nyttig for de som plasserer høyttaleren helt inntil veggen. Da blir lyden fort litt tung i bunnen, og i stedet for å trekke høyttaleren ut på gulvet, kan bassen kjøres litt ned. Jeg vil likevel ikke anbefale å plassere høyttalerne veldig nær veggene da alt som heter perspektiv, scene og opptaksrom har en tendens til å forsvinne.

De innebygde forsterkerne er på 50 og 28Watt til henholdsvis bass og diskant. Det er kanskje ikke nok til å imponere, men fraværet av et passivt filter gjør lyden mer dynamisk, og man skal ha ganske krevende behov hvis dette skal bli for lite.

I front sitter Elac sin utrolig gode diskant JET III, og en 135mm stor AS-bass.

Hele stasen veier 7,8 kilo og høyttalerne måler ikke mer enn 29 cm på strøpelesten.

Elac oppgir at høyttaleren spil-

ler mellom 38 og 50000Hz, og det ser jo imponerende ut, men de 38 Hz-ene i bunnen er målt med en målestandard som definerer når den når et nivå som ligger 10dB under følsomheten. Er du streng og vil måle den som alle andre høyttalere har den et -3dB punkt på rett i overkant av 48Hz. Til å være en så liten høyttaler er det likevel ganske imponerende bass-spesifikasjoner. Det hører vel med å si at man kan få ekstreme lydopplevelser med denne høyttaleren og en god aktiv subwoofer. Men husk bare på at lille AM180 har egenskaper som absolutt krever sin subwoofer. Kjøp en subwoofer til rundt ti tusen kroner med gode hifi-egenskaper. Gjerne fra REL, men du kan selvsagt også velge en av Elac sine egne.

Noen bakdeler?

Skulle du behøve mer effekt fordi du flytter, eller konverterer til et større

rom, er det ikke bare å bytte forsterker, eller høyttalere. Her må du bytte ut hele stasen. Det samme kan kanskje sies om de innebygde D/A-konverterne som man muligens kan påstå at behøver en oppdatering om noen år.

Du må også tenke på at høyttaleren ikke bare behøver en kabel, men faktisk to. Montering høyt på en vegg kan dermed bli en anelse kaotisk når det gjelder strøm og signaltilførsel. Høyttaleren kan gjøres trådløs ved å kjøpe en ekstra dings som Elac kaller Elac Wireless Set, men du må fortsatt sende strøm i retning høyttaleren. Det foregår fortsatt med kabel, dessverre.

Noen betraktninger

Før vi begynner er det kanskje grunn til å minne om at disse høyttalerne erstatter en forsterker til fire – fem tusenlapper, og et par kompakte høyttalere til resten. Så kommer det kanskje en bonus til kjøperen på noen få tusenlapper fordi alt er dyttet inn i et kabinett. Hva som fremkommer underveis i testen må nødvendigvis måles opp mot akkurat det.

Selv om disse høyttalerne vrenger ut av seg veldig mye bass i forhold til størrelsen, savnes den siste okta-ven i bunne. En mindre subwoofer som tåler å spille ganske så høyt ned mot 35Hz vil være en meget stor hjelp. For når volumet øker, er det mindre og mindre sjanser for at bassen henger med helt der ned i bunnen.

Lyden

Det er ikke lite lyd som kommer ut av denne lille boksen, og den byr hele tiden på hyggelig overraskelser. Som for eksempel at lyden er utrolig raffinert, og veldig detaljert. Til og med ganske vakkert.

Volumet i bassen er litt begrenset i vårt lytterrom, og det er ikke nødvendigvis vanlig med mindre høyttalere selv i vårt ganske så store lytterrom. Den bassen som likevel er der er kontant, kontrollert og veldig stram. Jeg sitter og drømmer om å koble denne høyttaleren til et velvoksen subwoofer, for å lage et heidundrende fulltonesystem. Selv

om det skulle koste en titusenlapp å kjøpe en subwoofer vil jeg helt uten videre mene at det ville vært årets beste hifi-investering. I diskanten og mellomtonen følger disse høyttalerne godt med ganske så langt opp i pris. De gjør i hvert fall jobben til et par stativ-høyttalere i titusen-kronersklassen med en ditto integrert forsterker til omtrent like mye.

Jeg spiller litt forskjellig musikk, og det er stort sett en veldig hyggelig oppgivelse. Helt uten å trekke prisen inn i bildet! Jentene mine, altså Katie Melua, Diana Krall, Dido og andre får meg til tider til å drømme meg helt bort, mens Leonard Cohen og andre herrer låter litt for lett, og får litt for lite bunn.

Når man tester høyttalere er lyden en ting, den kan man jo mene både det ene og det andre om, men vi vil veldig gjerne få så gode musikk-opplevelser som mulig. Da snakker vi om høyttalerens evne til å fokusere, lage et troverdig bilde av scenen, og plassere instrumentene i riktig størrelse og på riktig plass i lydbildet. I tillegg bør jo scenen ha troverdig perspektiv og form. Det er det ikke helt lett å få til, men små høyttalere er som oftest veldig gode til akkurat det. Så også med Elac AM180. Fokusset er knivskarpt, og det er særdeles enkelt å "se" instrumentene i lydbildet. Evnen til å tegne opp en scene er også av høyeste klasse.

Har jeg så ingen innvendinger? Jo, da. Det er begrenset hvor stort rom jeg ville latt disse høyttalerne spille i. Selv om forsterkerne er greie nok, blir høyttaleren en smule presset når enten dynamikken, eller det totale volumet kommer opp til litt over det jeg vil kalle vanlig lyttenivå. Det er selvsagt ikke annet å vente, men man bør jo spørre seg selv om man hadde kjøpt et hifi-anlegg med en forsterker med 2 x 50Watt med såpass små høyttalere. Er svaret ja, er det bare å kjøpe på!

Jeg klarte ikke å dy meg og koblet på en PSB Series 300 Subwoofer vi hadde stående fordi den også har linjeutganger til forsterker, eventuelt et par aktive høyttalere. Lyden som kommer ut er enda mer dynamisk i mellomtonen, fordi høyttaleren slipper å spille bass, og sammenhengens

er helt strålende. Dette høres ut som et par svære fronthøyttalere som står og spiller. Som vanlig blir rommet større, diskanten virker ikke like fremtredende, og det er selvsagt deilig å kjenne ekte dypbass. Selv om bassen er stilt inn så nøytralt som mulig.

VI LIKER:

- Nydelig lyd
- Masse engasjement
- Veldig presis rytmeikk

VI LIKER IKKE:

- Litt slank i bassen (hos oss)

Konklusjon

Det er sikkert noen jeg kjenner som kommer til å true meg med juling (igjen) fordi jeg anbefaler en høyttaler som må ha hjelp i bassen. Likevel er dette en høyttaler jeg har lyst til å ta meg hjem, og eksperimentere med forskjellige subwoofere til jeg får det helt, helt riktig. Og så skal jeg ta meg noen dager fri!

WATT MENER: Elac har truffet blink med denne høyttaleren, og jeg håper det er mange som finner trøst og hygge i de små musikalske underne den lever.

ELAC AM180

PRIS: 9.995,- pr par.

IMPORTØR: Dynabel

